

שאלה י"ד

אם יש חיוב לחפש את רוצחי הוריו בכדי לנקום נקמת דמיו השפוך ולהוציא על זה הוצאות כסף

שאלה: אחרי השחרור כשזכינו לצאת מאפילה לאור גדול בא אלי איש אחד (רוצה בעלום שמו) ונפשו בשאלתו, היות שנודע לו שהוריו אחיו ואחיותיו נהרגו עלי ידי רוצח לימאי שהיה שומר הבית (סמרוז') כו היתה דירת משפחתו, וכעת הרוצח הזה מתחבא בעיר מצריאמפאל, האם חייב הוא להוציא הוצאות בכדי לחפש אחר הרוצח על מנת להעמידו לדין ולהענישו בהתאם למעשיו לפי חוקי המדינה למען ישמעו ויראו כל שונאי ישראל ולא יוסיפו עוד לתת חופש לחמת הרצח המקנן בחובם לאכול את יעקב כחיתי יער ולהשם את נווהו.

ושאלה זאת נוגעת לרבים, כי לצערנו הרב רבים מהרוצחים הגרמנים ומרעיהם מהעמים האחרים שעזרו על ידם להרוג ולשחוט אנשים נשים וטף מבני עמנו, הצליחו להמלט ולהתחבא במדינות אחרות בעולם כולו מבלי שיוכאו למשפט על מעשיהם הרעים, מעשי טבח ושווד ושפך דם נקיים וטהורים ללא רחם על זקן ועולל, בכולם הם שלחו את ידם להכריעם לטבח ולהמיתם בכל מיני מיתות קשות ומשונות ותוך עינויים ויסורים גדולים.

האם מוטל עלינו לעשות את הכל לגילוי הרוצחים הללו בכדי לנקום נקמת דמינו השפוך ולהוציא על זה הוצאות כסף, או שאין בזה חיוב מפורש, אלא הענין מסור לכל אחד ואחד לעשות כפי אשר יורהו שכלו ולבו.

תשובה. בשו"ת צמח צדק הישן סי' י"ט איתא, יש לכוף את קרובו של הנרצח שיהא רודף אחר הרוצח להעמידו בדין אפילו ברוצח עכו"ם. ועד היכן מקרי גואל וקרוב, אין שיעור לדבר ואפילו אינו מן הקרובים המתאבלין עליו. מכל מקום נראה דאין לחייבו יותר מן הרגיל ליתן לשופטים מליצות ושותר, דאין לחייבו קשה והרבה דחיישינן שהקרובים לא ירדפו אחר הרוצח. ונכון שאותן הוצאות מליצה ושותר יתנו מתוך הקהל שאם לא יהיו נוקמין יהי ח"ו דמן של ישראל כהפקר. וכן נהגו פעמים הרבה פרנסי הקהל שמעמידים גואלים לרדוף אפילו כשלפעמים יודעים שלא יוכלו להשיג את הרוצח, כדי שיהיה מפורסם שאין דמן של בני ישראל הפקר, עיי"ש.

ונראה שבזמננו אנו יש לשקול את הענין בפלס הזהירות כדי שלא לגרום רדיפות ושנאה על כלל ישראל, אבל ודאי שאין לגלות אדישות לדבר הזה, ויש לעשות הכל לגלות את הרוצחים ששפכו דם ישראל ולהוכיח לעין כל את זהותם האמיתית, כי הלא ידוע שהם שינו את שמם ואת זהותם כדי שלא יכידום.

ולכן הוריתי לאיש השואל שלא ישקוט ולא ינוח אלא בכל מאמציו ישתדל לנקום את נקמת משפחתו מהרוצח ולהורידו שאולה ושלא יחסוך שום הוצאה כספית וטורח גופני בקשר לזה.

ואכן כעבור כמה שבועות בא האיש אלי וסיפר שהצליח למצוא את רוצח משפחתו כשהוא מתחבא ביער הקרוב למקום המרפא בירשטאן, האיש גילה את מחבואו בתוך היער הנ"ל וזרק לשם רימון יד שהרג אותו ואת בני משפחתו שהתחבאו אתו.

לאחר האיש סיפר לי זאת יעצתי לו שיעזוב את ארץ ליטא כדי שקרובי הרוצח לא ישלחו בו יד ובפרט להנצל מאימת הממשלה שלא הביטה בעין טובה על אלה שעשו דין לעצמם מתוך ההנחה שהמשפט והדין שייכים לממשלה. האיש שמע לקולי וברח מליטא לפולין ואח"כ לישראל כדי שלא יפול בידי הממשלה הרוסית-ליטאית על עשותו שפטים ברצח משפחתו.